

Doe de zeugenuier-check

Wanneer doe je de 'check'?

Met de uierscore krijg je een indruk van de uiergezondheid en uierbeschadigingen op het bedrijf. Het is zinvol om deze score regelmatig (3 x per jaar) uit te voeren en dan de score ook op verschillende dagen van de week uit te voeren, omdat afwijkingen aan een uier snel kunnen veranderen.

- Benodigheden**
- Zaklamp of hoofdlampje
 - Voorbeeldfoto's
 - Scoreformulier
 - Potlood of pen

Instructie en toelichting

- De uierscore wordt uitgevoerd in de kraamafdelingen.
- Noteer de score van 10 zeugen uit elke weekgroep.
- Start bij de zeugen die nog niet hebben geworpen.
- Bij meerwekensystemen is het zinvol om op verschillende momenten de uierscore te herhalen.
- Per zeug wordt 1 uierhelft beoordeeld.
- Eerst wordt de hele uier met de hand afgevoeld. Let hierbij op de temperatuur, de soepelheid van het (onderhuidse) weefsel en de soepelheid van de huid.
- Bekijk daarna met een lamp elk pakket en elke speen.
- Vul vervolgens de bevindingen van de zeug in op het scoreformulier.

Deze kaart is een resultaat van het netwerk 'Vitaal uier', mede mogelijk gemaakt door:

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) is eindverantwoordelijk voor POP2 in Nederland.

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: "Europa investeert in zijn platteland".

Gesponsord door:

Novem® 20
Dé herstellerversneller

Indeling van beschadigingen aan spenen en uiers

Score 0 Gezond

A

Uiers Score 1

Maximaal 1 of 2 melkklierpakketten zijn aangedaan én de huid is alleen oppervlakkig beschadigd.

Uiers Score 2

Meerdere klierpakketten zijn aangedaan én er zijn enkele diepere wonden.

Uiers Score 3

Meerdere klierpakketten zijn aangedaan én er zijn vele wonden. Of de wonden zijn groot (>1cm).

B

Spenen Score 1

Maximaal 1 speen is aangetast. De beschadigingen zijn klein (<1 cm). Het melkkanaal is niet beschadigd.

C

Combinatie Score 1

Pukkels en ronde wonden zijn typisch voor de categorie combinatie. Maximaal 1 pakket is aangetast en er zijn kleine pukkels zichtbaar.

D

Spenen Score 2

2 of 3 spenen zijn aangetast óf de beschadigingen zijn groot (>1 cm). Het melkkanaal is niet aangetast.

Combinatie Score 2

2 of 3 spenen zijn aangetast en/of er zijn meerdere pukkels en ronde wondjes zichtbaar, maar deze zijn klein (<1 cm doorsnede).

E

Spenen Score 3

Meer dan 3 spenen zijn aangetast. Of het melkkanaal is beschadigd geraakt.

Combinatie Score 3

Meer dan 3 spenen zijn aangetast. Er zijn veel ronde wonden te zien. Of de beschadigingen zijn groot (>1 cm in doorsnede).

Zucht

Zucht is een verharding van het uierweefsel en de uierhuid door te veel vocht. Het is vooral waar te nemen bij de achterste pakketten en tussen de achterpoten van de zeug. Zucht is herkenbaar aan een uierhuid die dik en stug aanvoelt. Soms lijkt de huid te glanzen van de spanning. De huid is niet warmer of roder dan normaal.

Als er met vingers op een uier met zucht gedruwd wordt, lijken de vingers er in weg te zakken net als in zachte boter. Als de vingers worden weggehaald, is de afdruk van de vingers nog een lange tijd zichtbaar.

Harde uiers

Harde uiers zijn te herkennen aan stugheid van het uierweefsel. Het uierweefsel en de klierpakketten voelen niet soepel aan en de huid zit strak rond de uier. De huid met 2 vingers oppakken lukt niet goed. De huid is niet verdikt zoals bij zucht. Een hard uier komt niet speciaal voor bij de achterste pakketten. Een hard uier voelt niet warmer aan dan een normaal uier.

Scoreformulier: "Doe de zeugenuier-check"

Werkwijze:

- De uierscore wordt uitgevoerd in de kraamafdelingen.
- Noteer de score van 10 zeugen uit elke weekgroep (beoordeel zeugen van verschillende worpnummers):
 - 10 zeugen, 1 week voor het werpen (W - 1)
 - 10 zeugen, week van het werpen (W)
 - 10 zeugen, 1 week na het werpen (W + 1)
 - 10 zeugen, 2 weken na het werpen (W + 2)
 - 10 zeugen, 3 weken na het werpen (W + 3)
- Start bij de zeugen die nog niet hebben geworpen.
- Bij meerwekensystemen is het zinvol om op verschillende momenten de uierscore te herhalen.
- Per zeug wordt 1 uierhelft beoordeeld, kies links of rechts.
- Eerst wordt de hele uierhelft met de hand afgevoeld. Let hierbij op de temperatuur, de soepelheid van het (onderhuidse) weefsel en de soepelheid van de huid.
- Bekijk daarna met een lamp elk pakket en elke speen.
- Vul vervolgens de bevindingen van de zeug in op het scoreformulier.

Nr.	Week:	Zeugnr.	Worpnr.	Werpdatum	A.Uier- beschadiging	B. Speen- beschadiging	C. Combinatie	D. Zucht	E. Harde uiers
	W - 1 W W + 1 W + 2 W + 3								
1					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
2					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
3					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
4					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
5					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
6					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
7					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
8					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
9					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
10					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
1					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
2					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
3					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
4					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
5					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
6					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
7					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
8					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
9					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee
10					0 1 2 3	0 1 2 3	0 1 2 3	Ja Nee	Ja Nee

Dit scoreformulier is ook digitaal beschikbaar inclusief een rekenprogramma.

Kijk op www.verantwoordeveehouderij.nl - ga naar 'netwerken' - 'praktijknetw 2010' - kies Netwerk 6: Vitaal uier - kies voor 'producten'.

Kijk hoe collega's scoren en doe er je voordeel mee!

Voor meer informatie: Marco Hol (M.Hol@dlv.nl)

Deze kaart is gerealiseerd met medewerking van:

